

روزنامه سیاسی،اقتصادی،فرهنگی،اجتماعی،ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

روزنامه شتر

چهارشنبه ۲ آبان ۱۴۰۳ • ۱۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۶ • ۲۳ اکتبر ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۹۵۶ • ۱۲ صفحه • اذان ظهرتهران ۱۱:۴۹ • اذان مغرب ۱۷:۲۷ • اذان صبح فردا ۴:۵۵ • طلوع آفتاب ۶:۱۹

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

هنرخوانی

هیئت‌مدیره جدید

برای خانه سینما

طی چند روز گذشته، مجمع عمومی خانه سینما در سالن «سیف‌الله داد» این نهاد صنفی برگزار شد و اعضای جدید هیئت‌مدیره آن با رأی‌گیری مشخص شد. مجمع عمومی به ریاست همایون اسعدیان و محسن ملکی و روح‌انگیز شمس به عنوان ناظر و منشی جلسه و جمال خندان وکیل خانه سینما و با حضور بهمن حبشی به عنوان نماینده سازمان سینمایی برگزار شد. در ادامه مجمع عمومی گزارش هیئت‌رئیس،گزارش مالی و گزارش بازرس به اطلاع مجمع رسید. از بین نامزدهای هفدهمین دوره از انتخابات هیئت‌رئیس، هفت نفری که بالاترین رأی را کسب کردند اعضای جدید هیئت‌رئسه خواهند بود که به ترتیب محمدمهدی عسگریور، علی لقمانی، محسن امیریوسفی،علیرضا حسینی، فریا کوثری، آیدین ظریف و حبیب‌الله اسماعیلی هستند. همچنین محسن استادعلی و کامران ملکی به عنوان اعضای علی‌البدل هیئت‌رئیس انتخاب شدند. همچنین علیرضا نجف‌زاده، بازررس اصلی و مجید امانی‌زاده به عنوان بازرس علی‌البدل برگزیده شدند. در دوره جدید به‌جای رسول صدرعاملی (سختگو)، مسعود امینی‌تیران (دبیر)، علی دهکردی (مدیرعامل خانه سینما)، محسن امیریوسفی، فریا کوثری و آیدین ظریف در هیئت‌مدیره حضور دارند. در ادامه طبق دستور جلسه مجمع عمومی انتخابات شورای صیانت نیز برگزار شد و محمدرضا عرب به عنوان عضو جدید شورای صیانت خانه سینما انتخاب شد.

صنف

ضرورت حذف رویه‌های خلاف قانون اساسی

محسن هاشمی

فعال فرهنگی

سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، در حاشیه جلسه هیئت دولت در جمع خبرنگاران درباره پرونده ممنوع‌الکاری برخی هنرمندان اظهار کرد: «بخشی که در حقیقت به‌عنوان هنرمندان ممنوع‌الکار تلقی می‌شوند، مواردی مختلف است؛ تک‌تک این موارد در این دوره جدید مورد بررسی مجدد قرار می‌گیرد و تجدیدنظر کلی می‌شود». مستند به اصول ۲۸، ۲۸ و ۳۶ قانون اساسی، حیثیت، جان، مال و شغل اشخاص از تعرض ممنوع است و هیچ‌کس را نمی‌توان از اشتغال به شغلی که بدان مایل است، بدون حکم دادگاه صالح منع کرد. آنچه به‌عنوان هنرمندان ممنوع‌الکار در این سال‌ها آشکارا و پنهان وجود داشته، ناشی از غلبه نگاه امنیتی به سپهر فرهنگ و هنر بوده است. اینک که دکتر مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، از وفای ملی و قانون به‌منزله سرلوحه برنامه و فعالیت‌هایش می‌گوید، شایسته نیست که وزرا همان شیوه و رویه‌های خلاف قانون و از آن بالاتر خلاف میناق ملی را با لعاب تجدیدنظر تلطیف و تکرار کنند؛ بلکه بایسته است به‌صراحت از حوزه مسئولیت‌شان در برابر دیدگاه‌های غیر، مراقبیت و از اعمال رویه‌های غیرقانونی و خلاف اصول میناق ملی مجدانه جلوگیری کنند. بر این اساس، انتظار این است که سیدعباس صالحی، وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی، در پاسخ به پرسش خبرنگاران درباره ممنوع‌الکاری هنرمندان چنین بگوید: «اعمال این رویه‌های خلاف اصول قانون اساسی را متوقف و از تکرار آنها ممانعت خواهیم کرد».

اندکی از ظهر روز اول آبان گذشته بود که محمد درویش، فعال محیط زیست خبر داد: «ساعتی پیش آهنگ کوثر زمین را برای همیشه ترک کرد». او نوشت: «... قرار بود هفتم آذر همه دوستدارانش، خود را به شیراز رسانده تا شکوهمندترین مراسم نکوداشتش را به چشم ببیند… اما نشد…». محمد درویش در توصیف آهنگ کوثر نوشت: «او یکی از ایرانی‌ترین فرزانه‌های روزگار ماست که می‌شناسم؛ مردی که عاشقانه سرزمین مادری و خانه پدری‌اش را می‌ستاید و هرگز حاضر نشد به ایران‌بانو پشت کند. او به‌رغم آنکه همه مدارج تحصیلی خود را از معتبرترین دانشگاه‌های ایالات متحده آمریکا اخذ کرده و می‌توانست به ساحت قدرت بسیار نزدیک باشد، اما زندگی مرفه و پیشنهادهای مدیریتی فرینده را نپذیرفت و زندگی در یک کانکس را در بیابان‌های گریابگان فسا ترجیح داد تا به ما نشان دهد راه پایداری اندوخته‌های آبی کشور از مسیر آبخوانداری می‌گذرد نه سدسازی. او البته در این راه تا آنجا موفق بود که برنده جایزه جهانی قهرمان آب توسط سازمان ملل متحد شد و اینک بدون قطره‌ای آبیاری انسانی، جنگلی باورنکردنی در بیابان‌های فسا آفریده است. دوست دارم این پیرمرد دریدال را؛ مردی که ۳۳ سال پیش وقتی برای نخستین بار در گریابگان دیدمش، چنان گرم و مشوقانه از پایان‌نامه‌م تمجید کرد که زندگی و مسیر حرفه‌ای‌ام را متحول کرد. این دانشی‌مرد ۸۸ساله شاید بیشتر از هر ایرانی دیگری برای حفظ موجودیت گنجینه‌های زیرزمینی آب ایرانیان تلاش کرده است. مردی فرزانه و دانشمندی بین‌المللی که هنوز کودک درونش را به رسمیت می‌شناسد. آنها که کوثر را از نزدیک دیده‌اند، می‌دانند چه می‌گویم. سیدآهنگ شاید طنزاترین کودک ۸۸ساله‌ای است که دنیا به خود دیده باشد؛ عارفی خوش‌صفت و کاریکلماتورساز که عجیب‌جدی، خشک و منضبط به نظر می‌رسد. اما درست مانند آبخوان‌های درشت‌دانه گریابگان فسا، دل‌کننده، بخشنده و باظرفیت است و همچنان شیفته دانستن، بی‌پروا و شجاع پیش می‌رود

بیست‌ونهمین دوره جشنواره فرهنگی ورزشی عشایر قره‌داغ استان آذربایجان شرقی به دلیل بارش باران پیش‌بینی‌نشده و گل‌آلودبودن محل برگزاری جشنواره با اجرای قسمتی از برنامه‌های جانبی به صورت نیمه‌تمام و بدون برگزاری کورس اسب‌سواری اجرا شد. عکس: مهدی ایمانی، فارس

آهنگ کوثر در گذشت

مردی که بدون قطره‌ای آبیاری، جنگلی در بیابان آفرید

و به شاگردانش می‌آموزد که ایران را نباید از یاد برد. او همچنان از خرماکی به‌عنوان بهترین و بامرام‌ترین دوست همه زندگی‌اش یاد می‌کند؛ موجود به ظاهر نادلبیذری که تجربه آبخوانداری در گریابگان را به‌شدت دلپذیر کرد.»

درباره زندگی آهنگ کوثر زیاد نوشته نشده و اطلاعات درباره فعالیت‌هایش به مجلات تخصصی محدود می‌شود؛ اما در یکی از ویژه‌نامه‌هایی که به مناسبت هشتادودمین سال تولد او منتشر شده بود، سخنانی از او نقل شده که به جزئیاتی از زندگی متفاوتش اشاره شده است. در این نشریه از قول آهنگ کوثر آمده است: «ما در بی ایجاد یک آرمان‌شهر کویری هستیم». در این شماره دومانه‌نامه «طبیعت ایران» در سال ۹۹، درباره زندگی او نوشته شده بود: «آهنگ کوثر، انسان جویی است. این عجیب‌بودن را پدرش همان هشتادواندی سال پیش دریافته بود؛ وگرنه چرا باید نامی غیرمتعارف با حال و هوای آن روزگاران را برای فرزندش انتخاب می‌کرد؟ او مردی است که بهترین دوست همه زندگی‌اش را «خرماکی‌های گریابگان فسا» می‌داند.»

نقد هفته

مزایا و معایب یک مصوبه صنفی

امیرعربی

چشم‌پزشک

شامل ساعات کاری طولانی و فشارهای فیزیکی و روانی شدید است. ازاین‌رو، پرداخت حقوق به عنوان شغله می‌تواند این احساس را در دستیاران ایجاد کند که تلاش‌ها و زحماتشان به رسمیت شناخته شده و قدردانی می‌شود. این اقدام، انگیزه آنها را برای ارائه خدمات باکیفیت‌تر و یادگیری عمیق‌تر افزایش می‌دهد و وقتی یک دستیار پزشکی احساس کند که کار او به عنوان یک شغل محسوب می‌شود، تعهد بیشتری نسبت به کار خود و بیماران خواهد داشت. همچنین، رعایت عدالت دربرابر سایر رشته‌های تخصصی از دیگر مزایای در نظر گرفتن دوره دستیاران به عنوان شغل است. در بسیاری از رشته‌های تخصصی غیرپزشکی، دوره‌های کارآموزی یا آموزش عملی به عنوان شغل محسوب می‌شود و افراد از حقوق و مزایای شغلی برخوردار هستند. اما دستیاران پزشکی که به عنوان یکی از سخت‌ترین و پرچالش‌ترین دوره‌های آموزشی شناخته می‌شود، از چنین حقوقی برخوردار نبوده‌اند. در نظر گرفتن دوره دستیاران به عنوان شغل می‌تواند عدالت بیشتری میان رشته‌های مختلف تخصصی ایجاد کند و جایگاه حرفه‌ای دستیاران پزشکی را بهبود بخشد.
باین‌حال، در کنار تمام مزایایی که در نظر گرفتن دوره دستیاران به عنوان شغل به همراه دارد، ممکن است برخی معایب و چالش‌ها نیز وجود داشته

باشد. یکی از این معایب، احتمال افزایش فشار بر نظام سلامت و دانشگاه‌ها برای تأمین حقوقی و شغلی دستیاران است. در صورتی که این دوره به عنوان شغل رسمی شناخته شود، بیمارستان‌ها و دانشگاه‌ها باید منابع مالی بیشتری را برای پرداخت حقوق و مزایای دستیاران فراهم کنند که ممکن است باعث ایجاد فشارهای مالی بر سیستم شود. این مسئله می‌تواند باعث کاهش تعداد دستیاران پذیرفته‌شده در هر دوره شود یا اینکه کیفیت آموزش آنها تحت تأثیر قرار گیرد. از سوی دیگر، برخی ممکن است استدلال کنند که در نظر گرفتن دوره دستیاران به عنوان شغل ممکن است به تغییر رویکرد آموزشی دستیاران منجر شود. به این معنا که دستیاران به‌جای تمرکز روی یادگیری و توسعه مهارت‌های بالینی، بیشتر به دنبال دریافت حقوق و مزایای شغلی خواهند بود. این مسئله ممکن است به کاهش کیفیت آموزش و خدمات درمانی منجر شود.
باین‌حال، باید توجه کرد که این موضوع به نحوه اجرای این طرح بستگی دارد و می‌توان با برنامه‌ریزی مناسب، از بروز چنین مشکلاتی جلوگیری کرد. یکی دیگر از چالش‌ها ممکن است این باشد که در نظر گرفتن دوره دستیاران به عنوان شغل رسمی می‌تواند باعث افزایش انتظارات از دستیاران شود. بیمارستان‌ها و مراکز درمانی ممکن است از دستیاران انتظار داشته باشند که مانند کارکنان تمام‌وقت عمل کنند و حجم بیشتری از کارهای درمانی را به آنان واگذار کنند. این مسئله می‌تواند به افزایش فشار کاری بر دستیاران و کاهش فرصت‌های آموزشی آنان منجر شود. در مجموع، در نظر گرفتن دوره دستیاران پزشکی به عنوان شغل رسمی مزایای بسیاری دارد که شامل حمایت‌های مالی و قانونی، افزایش انگیزه، کاهش استرس مالی، رعایت عدالت و بهبود وضعیت روانی دستیاران است.
باین‌حال، اجرای این طرح نیز با چالش‌هایی همراه است که باید با برنامه‌ریزی مناسب و تأمین منابع مالی مورد نیاز، از بروز مشکلات جلوگیری کرد.

۳۰۰۰ پرنده

امتداد گزارشی از وضعیت باغ‌وحش‌های ایران بر اساس آمار ارائه‌شده تهیه کرده است. تنها ۲۵ درصد از باغ‌وحش‌ها در ایران استانداردهای زیست‌محیطی را رعایت می‌کنند. طی ۱۳ سال تا قبل از ۱۴۰۱، بیش از ۵۲ حیوان وحشی جان خود را از دست داده‌اند. بین هزار تا سه هزار پرنده وحشی نیز در دو باغ پرندگان ایران تلف شده‌اند.

یادداشت

پیش‌نیاز توسعه

شایسته‌سالاری

یا تبعیض مثبت؟

محمدآخوندپورامیری

پژوهشگر مسائل ایران

یکی از عمده مسائلی که پس از استقرار دولت دکتر پزشکیان همواره محل بحث و نزاع اهالی تفکر بوده است، به‌کارگیری و مشارکت هویت‌هایی است که در طول دهه‌های گذشته کمتر از ظرفیت بالقوه آنها در نظام حکمرانی استفاده شده است. دراین‌میان سه لایه هویتی مشخص حول مقولات «جنسیت»، «اقوام» و «مذاهب» از اهمیت بسیاری برخوردار است. به همین منظور از آغازین روزهای شروع به فعالیت دولت جدید، تلاش‌ها و رایزنی‌هایی در راستای به‌کارگیری نخبگان در حوزه زنان، اقلیت‌ها و مذاهب صورت گرفت. بحث نظری و حتی فلسفی در حوزه موضوعات مرتبط با امر «مؤکراسی» در بین اهالی نظر و نخبگان فکری است. هسته مرکزی این بحث حول محور این موضوع در حال چرخش است که آیا درباره به‌کارگیری افراد در مناصب گوناگون، عنصر شایستگی (فارغ از تعلقات هویتی) باید در رأس امور قرار گیرد یا انتصاب‌ها باید براساس درنظرگرفتن مقوله هویت‌ها صورت گیرد؟ دراین‌میان بحث و جدل‌های گوناگونی درگرفته که سعی خواهد شد به هر دو جنبه آن پرداخته و در انتها نتیجه بحث بیان شود. طرفداران به‌کارگیری هویت‌های گوناگون در نظام حکمرانی بر این باورند که به خاطر نادیده‌انگاشته‌شدن هویت‌هایی مانند جنسیت، قومیت و… در طول دهه‌های گذشته، ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بسیاری از دست رفته و این موضوع از دو جنبه آسیب‌هایی را بر نظام حکمرانی ما تحمیل کرده است:۱. نادیده‌انگاشته‌شدن هویت‌ها. احساس «طرده‌شدگی» و «دیگری‌سازی» در بین هویت‌ها ایجاد شده که زمینه‌های بروز ناراضیاتی را در برهه‌های گوناگون تاریخی و با بهره‌گیری از ابزارهای مختلف (رسانه‌های صوتی، تصویری و نوشتاری و…) نشان داده‌اند:۲. با در حاشیه ماندگی این هویت‌ها، نظام سیاست‌گذاری ایران از بهره‌گیری از توان و پتانسیل این هویت‌ها محروم مانده است.

اسم در آن سوی میدان طرفداران عنصر «شایستگی» بر این باورند که آنچه در به‌کارگیری افراد باید در اولویت نظام حکمرانی ما قرار گیرد، شایستگی افراد (فارغ از پایگاه طبقاتی، جنسیتی، زبانی، نژادی، مذهبی و قومیتی آنها) است؛ زیرا آنچه چرخ‌های توسعه و آبادانی را به پیش خواهد برد، به‌کارگیری نخبگان کارآمد و شکل‌گیری شبکه نهادی پرقدرت است، نه خاستگاه طبقاتی، جنسیتی و اجتماعی افراد. آنها در رد‌انکاره «تبعیض مثبت» بیان می‌کنند که رفتن به سوی به‌کارگیری افراد با توجه به هویت آنها می‌تواند منجر به اعمال سلیقه‌های خاص شود که افراد بی‌بهره از هرگونه شایستگی را به پست‌های کلیدی منصوب کرده و به این‌اعتبار اجحافی غیرپذیرفتنی در حق افراد شایسته بسیاری می‌شود.

اما در مقام نتیجه‌گیری باید اذعان کرد که رجوع به تجربه تاریخ سیاسی-اجتماعی معاصر نشان می‌دهد که شایستگی، مفهومی است که فراتر از نظام معنایی آن، در مقام عمل برداشت‌های گوناگونی از آن می‌توان به عمل آورد. بسیاری از سردمداران سیاسی با بهره‌گیری از مفهوم شایستگی و تعریف خاص و محدودیت‌های آن به عمل می‌آوردند، نسبت به به‌کارگیری عناصر نزدیک به نظام باور خود اقدام کرده و آنها را ذیل عنوان «شایسته‌سالار»، بهره‌مند از نظام منافی خواهند کرد که به‌هیچ‌عنوان شایسته آن نخواهند بود. از دیگر سو به باور برخی جامعه‌شناسان، در جوامعی که هویت‌های گوناگون از حقوق خود به دلایل ساختاری محروم مانده‌اند و این امر منجر به انباشته‌شدن ناراضیاتی در بین اقشار گوناگون شده، باید سطحی از «تبعیض مثبت» در قبال این هویت‌ها صورت گیرد تا توازنی که سال‌ها طیبتعا پس از طی سال‌ها و برداشته‌شدن این ذهنیت «دیگری‌ساز» و «طرده‌کننده» و مشارکت حداکثری همه هویت‌ها در عرصه مسئولیت‌های مختلف، می‌توان عنصر «شایستگی» را (با مفهوم‌سازی، تعیین شاخصه‌ها و حدود و ثغور آن) در رأس نظام انتخاب‌ساز قرار داد. در غیراین‌صورت با برداشت‌های آفشسته به ایدئولوژی‌های برساخته، هر چرانی‌ها طبقه قدرت را در اختیار داشته‌باشند، بس محدودکردن دایره شایستگی به تعلقات ایدئولوژیک خود، عده‌ای محدود از افراد را به‌عنوان شایستگان در شبکه ذی‌نفعان قرار داده و زمینه بروز ناراضیاتی را هموار خواهند کرد.